

Ridebandasjer – under og etter:
Ridebandasjer skal beskytte
beinet fra koden og opp til øverst
på pipen. Fleecestoffet skal ligge
innerst på hestebeinet.

- Ikke bruk mer beskyttelse enn det som er nødvendig. En hest som viser ubehag med beskyttelse på beina fungerer kanskje bedre uten, forteller Mette Hansson.

Mette Hansson (50) er utdannet veterinær med spesialutdannelse på hest. Hun medlem av Hestepraktiserende veterinærers forening (HVF), som er en særforening under Den Norske Veterinærforening. Mette Hansson er også leder for Norsk Varmblod. Hun er hesteveterinær med egen praksis, har holdt på med hest siden barndommen og har to dressurhester hun starter konkurranser med.

TEKST OG FOTO: MINA WALEN SIMENSEN

Bandasjering av hest

Har det en hensikt? Det er spørsmålet du bør stille deg selv før du tar bandasjer på hestebeina. Hesteveterinær og dressurrytter Mette Hansson gir deg de gode rådene.

Bandasjer til hestebein blir brukt på trening, under transport, i stallen og behandlingssammenheng. Å vite hvordan du bandasjerer riktig er viktig. Gjør du feil, kan det gjøre større skade enn nytte.

– Bandasjene skal ha en hensikt. De skal gi støtte, beskytte eller gi økt blodsirkulasjon, sier hesteveterinær og dressurrytter Mette Hansson. Hun synes ikke at vi skal bruke mer beskyttelse enn det som er nødvendig. En hest som tydelig viser ubehag når den har beskyttelse på bakbeina, fungerer kanskje bedre uten.

– Hvis hesten står rolig på transporten uten beskyttelse og blir urolig med, kan det være mest hensiktsmessig og tryggere sikkerhetsmessig at den står uten, sier Mette Hansson, og legger til at bandasjer kan gi negative konsekvenser, for eksempel trykkskader og sår. Derfor er det også viktig å ha kunnskap i bunnen før man boltrer seg i ulike former for bandasjering.

Hva ønsker du å oppnå? Hvis du kommer frem til at hesten din trenger å bruke bandasjer er det viktig å vite hvordan du skal bandasjere riktig, og hvilken type bandasje du skal bruke.

Utstikkende punkter – ertebeinet: - Det er stor fare for trykkskader og sår hvis man bandasjerer over de utstikkende punktene, sier Mette og peker på ertebeinet.

Bandasjer for sårbehandling (og desinfiserende omslag)

Ved bandasjering av sår skal det alltid være et rent eller desinfiserende lag innerst, og eventuelt et beskyttende lag over. Prinsippet ved bandasjering av sårskader er å absorbere sårveske, beskytte mot forurensing og ytre støt for å opprette et miljø som bidrar til sårheling. I tillegg kan bandasjer forhindre eller redusere hevelser i bløtvevet ved å skape ett visst trykk mot beinet.

Det finnes flere typer bandasjemateriell til sårbehandling, blant annet er sterile gaskompresser, bomullsrull, gamgee og animalintex velegnet. Valg av bandasjemateriell i det enkelte tilfelle, avhenger av hvordan såret arter seg. Sårvesken trekkes opp av det innerste desinfiserende laget for å gi såret mulighet til å gro. Deretter legger man et beskyttende lag. Bandasjeunderlag og stallbandasjer er da velegnet for å beskytte beinet mot slag, for å sørge for at partikler ikke kommer på innsiden av bandasjen og for å holde sårbandasjen på plass.

Treningsbandasjer

– Mange ryttere bruker ridebandasjer eller belegg på hestene sine for å beskytte beinet og senene mot slag som hesten påfører seg selv under trening eller på grunn av andre ytre faktorer. Mange tror

Stallbandasje over sårbandasje: Stallbandasjer brukes ofte over sårbandasjer for å beskytte mot slag.

Konsekvenser ved bandasjering

Trykkskader/nekroser

Hvis det er bandasjert for stramt eller bandasjen har stått for lenge på, kan hesten få såkalte trykknegroser i hud og hårsekker. Det kan skape varige skader: Talgkjertelproduksjonen blir ødelagt og hestene får arr, ujevn hud og hvit pels på områdene som har blitt utsatt for trykk. Denne huden har dårligere kvalitet enn den opprinnelige og får lettere nye skader.

Forurensing på innsiden av bandasjer/belegg

Noe som er veldig vanlig ved bruk av bandasjer er at sand og andre partikler setter seg på innsiden av bandasjen. Når hesten beveger beinet vil partiklene gnage på huden og lage sår. Pass derfor på at bandasjer og belegg sitter riktig.

Utstikkende punkter

Hvis man bandasjerer på utstikkende punkter, som ertebeinet (baksiden av forkneet) eller hasene, der huden ligger rett på knokkelen og skjelettet stikker «ut», er det store fare for at bandasjen kan gnage og lage uhyggelige sår. Vær oppmerksom på at du ikke bandasjerer utstikkende punkter med mindre du må for å immobilisere eller ved behandling av sårskader.

Bilde t.v Sårbandasje – under: Det skal alltid være et rent eller desinfiserende lag nederst ved bandasjering av sår.

Bilde t.h. Sårbandasje – etter: Til sårbandasjer kan man bruke sterile gaskompresser, bomullsull, gamgee og animalintex.

Stallbandasje og transportbandasje: Transportbandasjer og stallbandasjer skal ha et mykt underlag som ligger ned mot kronranden og opp mot framkneet/hasen. Det skal kun bandasjeres fra kodebøyen og til øvre del av pipen.

Utsikende punkter – hasen: Hasen er et utsikende punkt du skal være forsiktig med å bandasjere.

Huskeregler ved bandasjering

- 1 Pass på at hesten er ren før du begynner å bandasjere, slik at det ikke oppstår gnagsår.
- 2 Legg bandasjeunderlaget på, og sørg for at det ikke er noen rynker eller klumper som kan skape ujevnt trykk på beinet.
- 3 Hold bandasjeunderlaget med en hånd, mens du begynner å bandasjere med den andre. Vær hele tiden sikker på at underlaget ikke sklir eller flytter på seg.
- 4 Prøv å ha et så jevnt trykk som mulig hele veien, og sjekk at bandasjen ikke er for løs eller for stram. (Er den for løs kan den skli av, og skremme hesten. Er den for stram kan det gi store trykkskader.)
- 5 Fest bandasjen ordentlig slik at den ikke går opp, og sjekk at alt ser bra ut.
- 6 Om hesten skal stå med bandasjer i mange timer må den ha et tykt bandasjeunderlag!
- 7 Vær sikker på at bandasjen blir tatt av til planlagt tid, og at hesten ikke går med den for lenge! Å gå med en bandasje over lenger tid (mer enn 10-12 timer) kan føre til store hevelser.
- 8 Kjølning er nyttig etter intens trening og reduserer hevelser ved trykkskader.
- 9 Kontakt veterinær dersom hesten har fått skader av bandasjer eller belegg (så du kan få råd for å begrense omfanget)!

også at treningsbandasjer gir støtte for seneapparatet og på den måten virker skadeforebyggende. Det er ingen studier som tilsier at alminnelige ridebandasjer gir noen slik effekt. Tvert imot skal man være klar over at beinet blir varmt under aktivitet, og at «kjernetemperaturen» i senene kan stige og bruk av bandasjer faktisk forhindrer den naturlige avkjøling, sier Mette Hansson. Den utstrakte bandasjebruk har nok i stor grad kosmetisk betydning og er en del av den alminnelige «utstyrspakken». Hun legger til:

– Ridebandasjer skal beskytte beinet fra koden og opp til øverst på pipen. Et vanlig prinsipp er å bruke «kombinertbandasjer», som har fleceestoff innerst og strikk ytterst. Denne bandasjen trenger man ikke underlag til, men man må passe på at det er fleceestoffet som ligger inntil beinet, og at ikke den elastiske strikken går rett på huden. Den andre muligheten er å bruke et underlag i bomull, vatt eller ull og bandasjere over med en bandasje. Jeg anbefaler å bruke elastisk bandasje, men det er også mulig å bruke flecebandasje. Uansett valg er det avgjørende at det bandasjeres passe stramt slik at det ikke gir trykkskader ved overstramming eller at bandasje løsner eller sklir hvis den er lagt for løs.

Dersom du bruker belegg i stedet for bandasjer er det viktig å sjekke at du har riktig størrelse slik at det passer til både beinets (pipens) lengde og diameter. Materialet må være av en slik kvalitet at det ligger komfortabelt og ikke sklir. Gamasjer og belegg kan nok ha en noe mer støttende funksjon enn bandasjer, men det er likevel lite som tyder på at de gir noen målbar effekt når det gjelder å redusere gjennomtrengning i koden og dermed en reell beskyttelse mot slike skader.

Stallbandasjer og transportbandasjer

– Stallbandasjer brukes for å forhindre eller redusere fyllinger i beina.

Bandasjeunderlaget gjør at beinet holder seg varmt, og at blodsirkulasjonen stimuleres. Her bruker man tykkere bandasjeunderlag, og flecebandasjer eller bomullsbandasjer.

Bandasjeunderlaget skal ligge nedover mot kronranden og opp mot framkneet/hasen, men man skal kun bandasjere fra kodebøyen og til øvre del av pipen.

Transportbandasjer er veldig like stallbandasjer, og formålet er å hindre at hesten kan trække seg eller skade beina. Siden kronranden er det området som er

mest utsatt under transport, er det viktig å sørge for at bandasjeunderlaget dekker kronranden. Ellers gjør du det samme som på stallbandasjene, og bruker et tykt underlag. Hvis hesten står urolig med transportbandasjer kan man erstatte det med kopper, som kun beskytter kronranden. -Personlig bruker jeg sjelden beskyttelse på hestene mine, fordi de står roligere uten bandasjer under transport, sier hesteveterinær Mette Hansson.

Bandasjer ved immobilisering

Bandasjer ved immobilisering brukes for å redusere bevegelse ved store skader, som for eksempel seneskader, brist eller brudd. Slike bandasjer består av flere lag eller kan ha gipslignende karakter for å stive av benet. En såkalt Robert Jones-bandasje er en tykk bandasje som går helt fra hoven og opp til toppen av beinet. Denne bandasjen kan for eksempel brukes hvis hesten har brudd og skal transporteres til et hospital. Bomullsruller og selvklebende bandasje blir brukt i flere lag, helt til bandasjen er 6-8 cm tykk. (3 cm bomull – bandasjere. 3 cm bomull – bandasjere).

Alltid Bandasjeunderlag

En hovedregel ved bandasjering er at man alltid skal ha et rent og mykt underlag som ligger innerst mot hestebeinet. Vanligvis er det bomulls- eller fleecestoff som brukes, men ved sårbandasjer er det vanlig å bruke ulike typer pads av bomull. Om hesten skal stå med en bandasje i flere timer må den ha et underlag, og ikke bare fleecebandasje rett på foten. Dette for at det ikke skal bli trykk eller sår. Ved ridning, der man kun er ute i en eller to timer, går det fint med kombibandasjer, der den første delen består av fleecé og den siste av strikkbandasje.

Hva er best? Elastisk eller ikke-elastisk bandasje?

Når bandasjen kun skal være på i korte perioder er det en god løsning å bruke elastiske bandasjer. De er lettere å ta på, og sitter ofte bedre enn andre ikke-elastiske bandasjer. Samtidig er det større fare for trykk når man bruker elastiske bandasjer. Når hesten skal stå med bandasjer i flere timer, som for eksempel ved stallbandasjer og sårbandasjer bør man velge en ikke-elastisk bandasje.

Uansett hensikt skal du ha i bakhodet at hesten ikke skal stå for lenge med bandasjer på uten at hestebeina sjekkes. Huden trenger luft og trykkskader kan oppstå.

Hvordan har du det etter en hard treningsøkt

Sliten og litt småvondt - støl og stiv. Sånn kjenner hesten seg også!

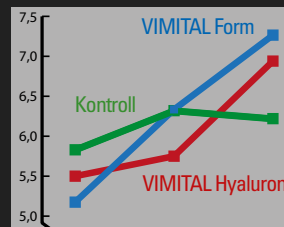
VITAL Hyaluron 100 er et høykvalitets førtilskudd for dagelig tilførsel av Hyaluronsyre til hestens ledd. Hyaluron finnes naturlig i leddvæsken for smørende og støtdempende funksjon. Finnes også for mennesker og hund.

VITAL Form er et førtilskudd med alle byggesteiner for å gjenoppbygge leddbrusk. Anvendes produktet så har kroppen den fantastiske evnen til å hente seg opp igjen.

Forsøk utført ved Malmö Rideklubb som testet VITAL Hyaluron og VITAL Form. For hestene som fikk VITAL Form i 12 uker, uttalte instruktørene at hestene hadde fått 30% høyere bevegelse og utslag, enn kontrollgruppen.

De hestene som fikk VITAL Hyaluron hadde 25% høyere bevegelse og utslag.

Allerede etter 5 uker så man tydelig at tilskuddet ga positiv effekt.

TRIKEM
SPORT
www.trikem.no